DOMINICAL
LECTURA
Diumenge, 6 de març de 1994 SEGRE

Publicitat contra igualtat

Els anuncis sexistes, a l'ordre del dia

PÀGS. 12 i 13

DE LA MOTO AL PLAT La moda d'encomanar el menjar per telèfon, que van descobrir les pizzeries, ha fet créixer a Lleida els negocis de servei a domicili, amb plats casolans o exòtics PÀGS. 3 a 6

JORDI SOLÉ TURA El catedràtic de Dret, diputat socialista i ex-ministre de Cultura explica en aquesta entrevista els seus èxits i les qüestions pendents del seu pas pel ministeri PÀGS. 8 i 9

d'avui en 8

El Ballet de Kiev va portar a Lleida, novembre passat, la popular obra "El llac dels cignes", original de Txaikovski.

El Ballet de Kiev interpretarà l'obra "Carmen" de Bizet dijous vinent al Teatre Principal

El Ballet de l'Òpera de Kiev actuarà dijous que ve al Teatre Principal de Lleida amb l'obra "Carmen" de Bizet. L'actuació del ballet ucranià, en el marc de la temporada teatral organitzada per l'ajuntament de Lleida, començarà a les 21,30 hores.

Exposició de l'obra gràfica de Niko, a partir de demà al Museu Morera

Demà dilluns, a les vuit del vespre, el Museu Morera inaugurarà l'exposició de l'obra de Nicolás Martínez Lage, "Niko", il·lustrador i humorista gràfic que va desenvolupar gran part de la seva carrera a Lleida.

Cristina Almeida.

La política Cristina Almeida parlarà del futur de l'educació divendres a la Universitat de Lleida

L'advocada, ex-diputada i dirigent d'Esquerra Unida, Cristina Almeida, oferirà divendres que ve a la Universitat de Lleida una xerrada sobre el futur de l'educació, en el marc d'un fòrum organitzat per l'Institut de Ciències de l'Educació, el Grup de Mestres i la Paeria i on participaran polítics, sociòlegs i especialistes.

Teatre als Maristes, diumenge, amb el grup TEI de Sant Feliu de Llobregat

El grup teatral TEI de Sant Feliu de Llobregat estrenarà el diumenge vinent, a les sis de la tarda a l'escenari dels Maristes de Lleida, l'obra "Els llits de Valldemossa". La representació s'emmarca dins el cicle teatral que organitza el Cercle de Belles Arts.

Alpicat celebra avui diumenge la festa de la matança del porc

L'Associació Cultural de Dones d'Alpicat celebra avui diumenge la cinquena edició de la matança del porc. El programa de la festa inclou un dinar de germanor amb cassola de porc, rostit de llonganissa, botifarra i coca de poma. Després de l'àpat hi haurà ball.

DIRECTOR
Santiago Costa

COORDINADORA
Glòria Farré Lorente

REDACCIÓ
Juanjo Ballabriga
Anna Sàez

DISSENY
Anna Barcala Sirvent
Montse Farré

DIPÒSIT LEGAL
L-1641-1991

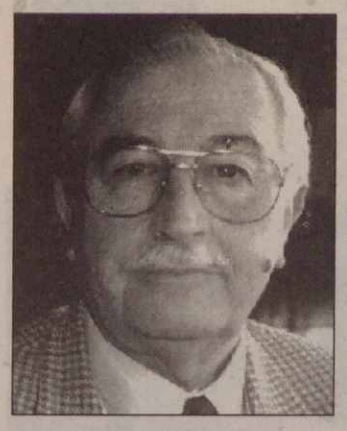
LECTURA és un suplement dominical de SEGRE que s'entrega conjuntament amb el diari.

PAPER 100% RECICLAT

A DOLL

Que se'n van?

Josep Vallverdú

El tema lingüístic a la nostra comunitat porta cua, però no ha d'estranyar-nos, perquè els conflictes, o les situacions, de llengües en contacte sempre i arreu han trigat a solucionar-se o a arribar, en la majoria de casos, a un equilibri pactat que garanteixi una convivència sense irritacions ni menysteniments.

He vist fa poca estona, a primera hora del matí, un programa francès de televisió, "Continentales", que dóna les principals notícies dels telediaris europeus, i hi recollia un eco de les protestes contra la llei de normalització, precisament la que ens han servit les televisions d'ací el dia 22 de febrer, la sessió celebrada al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya davant un públic compost majorment per pares desitjosos de veure llurs fills rebent ensenyament només en castellà, i defensats dalt de l'estrada pel paladí Gómez Rovira. Com és sabut, el fiscal del referit tribunal, Giménez Villarejo, declarà que la llei li semblava completament constitucional, i que no era convenient, tant com no era lògic, que es pretengués de separar nens en base a la llengua familiar. Entre els conceptes que va emprar, n'hi hagué un d'importantíssim, el reconeixement del català com a llengua pròpia de Catalunya: això és un fet del qual se'n desprèn un dret, el de col·locar aquesta llengua com a base de la relació escolar i social, atenent alhora en el marc jurídic la doble oficialitat català-castellà.

Gómez Rovira, en l'exercici del seu paper d'impugnador de la llei, insistí en el dret dels pares que reclamaven per als seus fills des del començament de l'etapa escolar el vehicle exclusiu castellà. Més endavant, l'advocat defensor de la llei, o sigui l'advocat de la part "acusada", la Generalitat, amb l'aquiescència del Tribunal, va fer la seva intervenció en català, i immediatament Gómez Rovira protestà. Tothom ho va veure i va sentir com demanava que constés en acta la seva protesta, mentre un sector no pas petit del públic s'aixecava dels seients i abandonava la sala.

Aquest gest pot interpretar-se de diverses maneres. Tanmateix sembla que és força conseqüent amb l'actitud de la gent que només voldria sentir parlar castellà. Aquest és el nus de la qüestió. No admetre que l'advocat que defensa la llei del

Aquells pares se n'anaven. No convé que se'n vagin. No ***els*** *convé. Perquè hom comença anant-se'n de la sala, després del carrer, i del barri; i al final, si abandonessin Catalunya, on anirien? On estaran més bé que aquí?*

normalització, nascuda de l'Estatut i aprovada unànimement pel Parlament de Catalunya, faci la tal defensa en català, llengua que és co-oficial dins el territori on ells treballen i viuen, és menysprear tot el país, el Parlament, l'Estatut i la Constitució. Ostentosament aquells pares se n'anaven.

Mal fet. No convé que se'n vagin. No **els** convé. Perquè hom comença anant-se'n de la sala, després del carrer, i del barri; i al final, si abandonessin Catalunya, on anirien? On estaran més bé que aquí?

EL PA QUE S'HI DÓNA

Un ple sense abrics

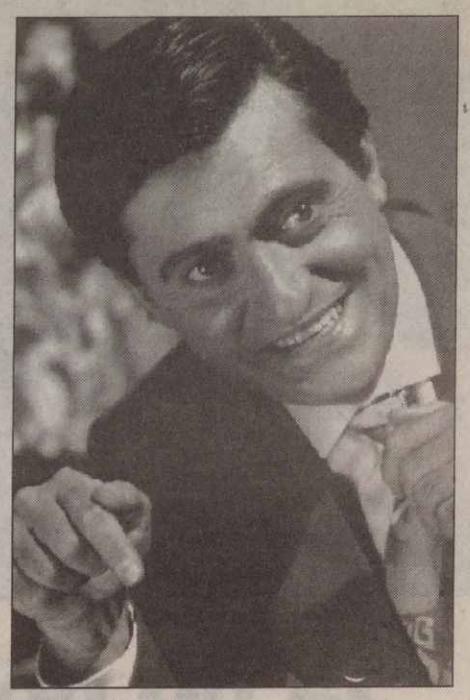
Miquel Pueyo

Fa un sol que enamora, al Parc de la Ciutadella. Parelletes d'enamorats, canalla infatigable, jubilats sense presses, gossos de totes mides i ascetes del **footing** disputen els espais verds als jardiners atrafegats, que reparen les nafres que l'hivern ha deixat a la gespa i planten arbres nous. És el primer ple del mes de març i la majoria dels diputats i diputades s'han deixat la gavardina o l'abric a casa.

El portaveu republicà Carod-Rovira interpel·la el conseller Alavedra, sobre les relacions entre el Govern i la Casa Reial, amb la polèmica televisiva al fons. Una polèmica, val a dir, que de retruc, ha acabat provocant la sortida del **Gran Wyoming** de la televisió pública espanyola i de la demonització definitiva del "perillosíssim" Quim Monzó i que li ha permès, al portaveu republicà, de recordar l'origen franquista i l'escàs sentit de l'humor de la monarquia que tenim; dues coses, aquestes —la legitimitat democràtica i el **fair play**— que la distingeixen nítidament de les seves col·legues anglesos i nòrdiques.

També m'agradaria destacar una interpel·lació sobre regs, molt ben presentada pel socialista Ramon Vilalta i contestada, amb algunes dades interessants, pel conseller Marimon. Darrere d'aquesta gran qüestió dels regs de Ponent, però, roman la gran incògnita de saber si el Govern dóna per completada, amb la construcció de Rialb, la regulació del Segre o no. Una

El Gran Wyoming.

incògnita que el conseller Cullell no contribueix pas gens a aclarir i que no voldríem veure pas concretada en l'amenaça de nous macro-embassaments que neguin les nostres terres.

entrevista

JORDI Solé Tura

JUANJO BALLABRIGA TEXT □ LUIZ ALONSO FOTOS

"Ja no podem esperar que el Govern ens resolgui tots els problemes"

El professor Jordi Solé Tura va "tornar" dilluns passat a la Universitat de Lleida. Catedràtic de Dret Constitucional, ex-ministre de Cultura, diputat al Congrés, el professor va tornar 20 anys després, aquest cop en una aula més moderna i acollidora, a donar una classe magistral per als alumnes lleidatans, la majoria dels quals no sabien que ell va començar a impartir les seves lliçons a la vora del Segre.

PREGUNTA: Quins records guarda de la seva etapa de professor a Lleida?

RESPOSTA: Aquella etapa durant els anys setanta va ser força interessant. Les classes eren molt concorregudes i ara penso, mirant enrere en el temps, que vaig dirigir els passos durant tres o quatre anys de l'embrió de la futura facultat de Dret i les seves primeres promocions. A més a més, Lleida m'agrada molt i hi estic força relacionat perquè estic casat amb una lleidatana.

P: Vostè va conèixer personalment Víctor Siurana.

R: Sí, en Víctor va ser un gran professor i un gran universitari. La veritat és que la Universitat de Lleida, de la qual ha estat un gran rector, ha estat possible en gran part gràcies al seu esforç i dedicació.

P: Què recordarà més del seu pas pel ministeri de Cultura?

R: Com a ministre sempre hi ha alguns punts dels quals em sento satisfet, com per exemple, de l'adquisició de la col·lecció de quadres del baró Thyssen, o l'art contemporani que es pot contemplar al Centre Reina Sofía. Tampoc puc oblidar la participació de l'Estat en el finançament del Museu Nacional d'Art de Catalunya al Palau de Montjuïc i de la Biblioteca i l'Auditori que s'estan bastint a Lleida.

Ara bé, per mi, el més important és allò que menys s'ha vist, el gran esforç que s'ha fet per establir uns mecanismes vàlids de cooperació cultural amb les comunitats autonòmiques. Vaig obrir unes vies per establir una política cultural en un estat autonòmic tractant de fer les coses entre tots

Jordi Solé Tura va explicar a Lleida els canvis polítics i jurídics que s'estan donant al món a finals d'aquest segle. Respecte a l'Estat del Benestar, el polític i professor va aconsellar que "no cal esperar que el Govern ens ho solucioni tot".

sense cap mena d'enfrontaments.

P: Quines coses no ha pogut acabar de fer al ministeri de Cultura?

R: M'hagués agradat força establir mecanismes més estables de cooperació entre les autonomies i l'Estat però, sobretot, el que crec que fa falta des del ministeri és una tasca més decidida de projecció de la cultura espanyola a l'exterior, cap a Sud-amèrica, el nord d'Àfrica i Europa, com espais més propers.

P: Què li sembla la tasca de la nova ministra, Carmen Alborch?

R: D'això no puc opinar perquè no sóc ningú per donar lliçons, però evidentment ho fa força bé.

P: Què ha de dir de les veus que asseguren que el ministeri de Cultura no té raó de ser en un Estat descentralitzat?

R: Crec que tot això és una falsa polèmica. Espanya es dirigeix cap a una estructura política federal i, tot Estat federal necessita tres poders molt forts: el central, l'autonòmic i el local. Si un d'aquests tres no és tan fort com els altres dos, el sistema no funciona. Per això, el ministeri de Cultura s'ha d'ocupar de tasques tan fonamentals com, per exemple, les de la protecció i difusió del patrimoni històric i artístic del país i les polítiques de cooperació cultural.

P: Com es veu des de Madrid la polèmica del català?

R: Tot és una qüestió política. La dreta espanyola i més centralista vol crear dificultats a la majoria que governa ara el país, PSOE-CiU. La dreta vol trencar l'entesa entre les dues formacions aprofitant el tema de la llengua.

La llei de Normalització Lingüística és molt bona i cal recordar que es va aprovar per unanimitat de tots els partits polítics catalans. Només s'hauria de mirar com s'aplica perquè és possible que s'hagin creat alguns problemes imprevistos que no s'hagin resolt bé. En aquest sentit, cal dir que la conselleria d'Ensenyament s'ha precipitat en alguns temes perquè a Catalunya sempre s'ha d'assegurar l'ensenyament i l'ús de les dues llengües.

P: I la polèmica en d'altres comunitats autònomes al voltant de la reconstrucció del Liceu?

R: Aquestes veus que es queixen surten dels mateixos llocs i de la mateixa gent que protagonitza la polèmica del català.

P: Com un dels redactors de l'actual Constitució espanyola, com veu la seva reforma?

R: Les revisions constitucionals s'han de fer molt lentament, després d'haver madurat la qüestió i amb un alt nivell de consens. Ara, per exemple, amb la reforma del Senat, primer s'ha canviat el seu reglament i, en la mesura que es vagi posant en marxa, les reformes internes es van experimentant de mica en mica. Al final, amb el consens de tothom es pot canviar.

P: Enyora la seva època de ministre?

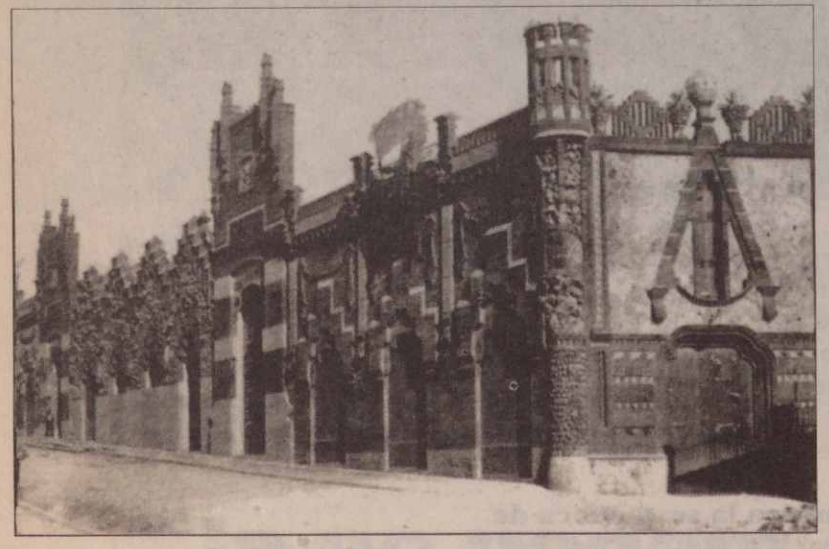
R: Ara presideixo la comissió d'Afers Estrangers del Congrés i el moment actual és important per aportar tot el que sé. Quan em dedico a una feina m'hi poso al cent per cent, però després, quan la deixo, l'oblido. No sóc gens nostàlgic. ▶■

Un edifici modernista a Tàrrega

□ HISTÒRIA GRÀFICA DE L'URGELL / S.C.SOLÉ FOTOS

L'objecte de nombroses reformes i restauracions, l'edifici d'estil modernista bastit entre l'actual avinguda Catalunya i el carrer de Santa Anna de Tàrrega va ser obra l'any 1909 d'Enric de Càrcer, una de les personalitats més destacables de la capital de l'Urgell contemporània. Les fotos d'aquesta pàgina il·lustren l'estat primigeni de l'edifici, amb els

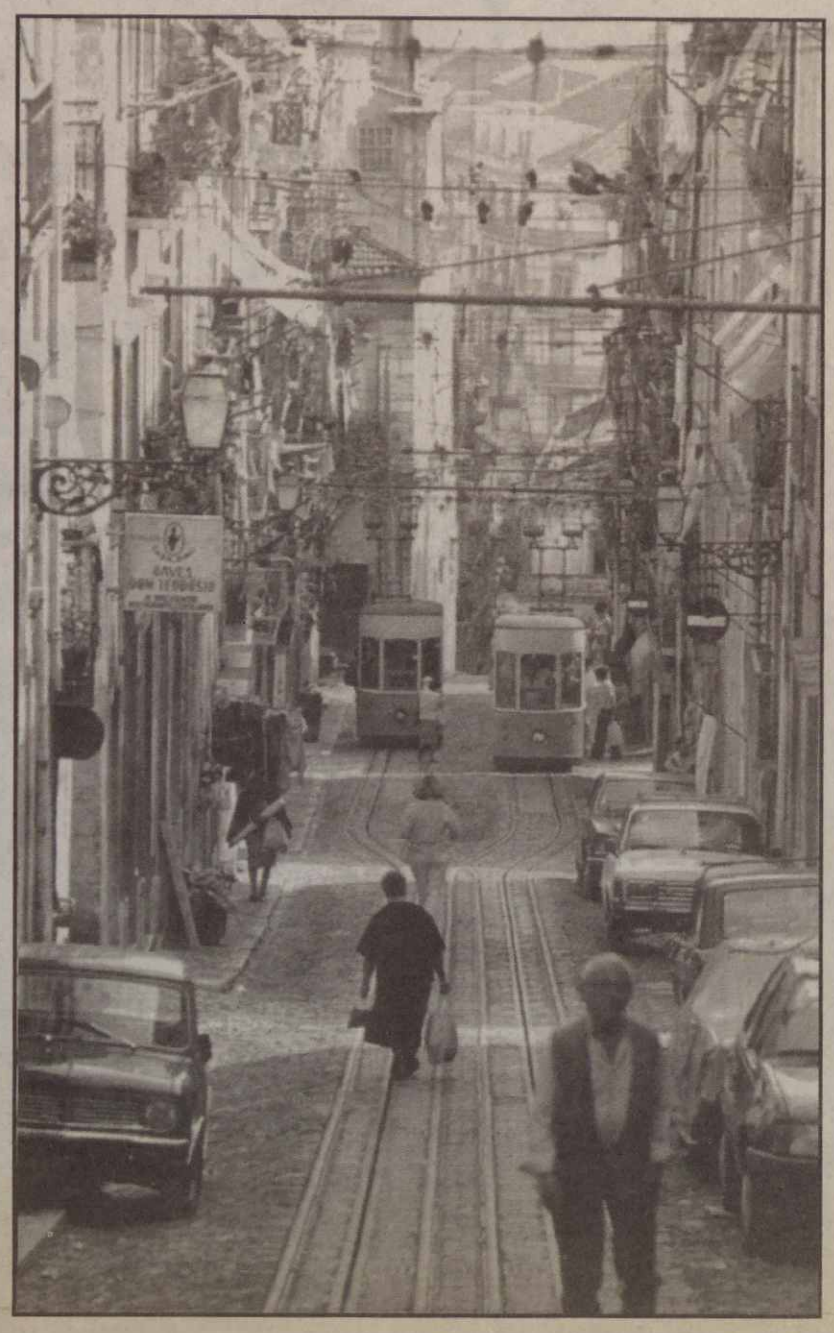

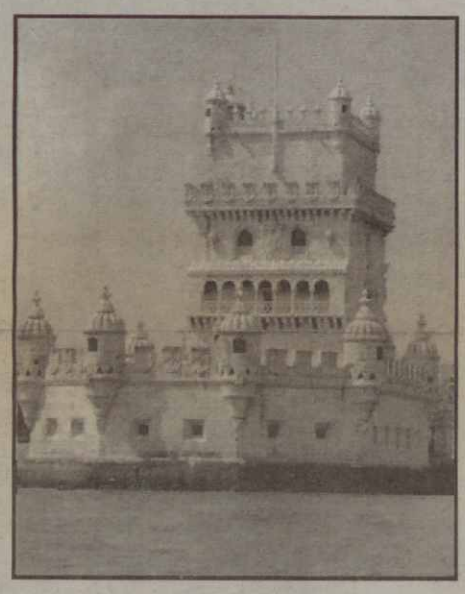

elements genuïns del modernisme: rajoles vidrades, pedra, totxo i fragments ceràmics. La construcció, seu durant molts anys de la societat cultural i recreativa "La Alianza", va ser força malmesa durant la Guerra Civil. Per acabar d'adobar-ho, la nevada de l'any 1944 va ensorrar bona part de l'edifici, que tocava a la carretera de Vilagrassa.

Lisboa

Antiga, senyorial i cultural

Ja ho diuen els populars *fados* portuguesos: Lisboa és antiga i senyorial. Des de fa una setmana Lisboa també porta l'adjectiu de cultural, prenent el relleu de la ciutat belga d'Anvers, i convertint-se en capital cultural europea durant aquest 1994.

Lisboa és antiga. Procedeix de la molt antiga *Olisipio* o *Ulisseia* dels romans que, segons la fàbula, va fundar Ulisses, per ser coneguda més tard per *Felicitas Julia*, no adquirint el seu renom actual fins a la dominació àrab. Habitada des del Neolític, van passar per Lisboa infinitat de pobles fins que el rei Alfons Henríquez, l'any 1147, amb l'ajut dels croats, la va conquerir. La seva història està en les pedres del seu castell i els seus temples, en els onze museus de la ciutat, en les seves velles cases i recòndits barris...

Lisboa és senyorial. No tan sols pels seus monuments, places, carrers i passeigs, mirant-se constantment en les aigües del Tajo amb sabor a sal en la seva desembocadura, sota l'atenta mirada del sol, sinó també per la seva gent, costums i formes de vida.

I Lisboa és cultural.

En realitat ho ha estat sempre, avalada com ho està pels nombrosos museus, biblioteques, centres acadèmics i altres punts plens de sabiesa, i ara reafirmant-ho durant la capitalitat europea de la cultura, un any propici per descobrir tot l'encant i misteri que s'hi amaga.

Els esdeveniments que se celebraran durant aquest any a la capital portuguesa seran una mostra de l'Exposició Universal de 1998, la darrera que tindrà lloc aquest segle, i que també acollirà Lisboa.

Enmig d'aquesta robustesa cosmopolita representada per la ciutat, amb l'enorme ria propiciada pel *Tejo*, com denominen el riu els portuguesos; amb la torre de Belém, en altres temps envoltada completament per l'aigua, testimoni mut dels inicis dels viatges dels seus navegants, es troben significatius punts lisboetes, com el monestir dels Jeronis, aixecat en honor de Vasco de Gama; la catedral, coneguda per *la se*, on es donen cita infinitat d'estils arquitectònics; l'Alfama, autèntica tela d'aranya de procedència visigòtica —en aquest increïble barri va néixer el *fado* i el no menys hipnotitzant teatre de *doña Maria II*, en un altre temps escenari de l'Inquisició en plena plaça del Rossio—; el monument als descobriments, recordant l'infant don Enrique i, molt a prop, la moderna enginyeria del pont del 25 d'Abril, sobre l'imperial Tajo.

Lisboa, des de fa uns dies, no solament és antiga i senyorial, com diu la lletra del vell *fado*, sinó també capital cultural europea. Una altra raó per visitar-la i gaudir-ne. ▶■

L'*electrico*, el característic tramvia lisboeta, es presenta com el mitjà de transport més típic per recórrer la ciutat de carrers estrets i costeruts. Un altre dels símbols de la capital és la torre de Belém, bell vigia del port atlàntic amb la seva blancor immaculada. Les parades de flors són una altra constant del paisatge.

Personatges

Deig i la seva "croada" pel català

Ja és ben sabut el pensament clar i català del bisbe de Solsona, Antoni Deig, sobre les qüestions més candents del panorama polític de Catalunya. Deig va arribar aquesta setmana a Mollerussa, on viurà un parell de mesos en "visita pastoral", i no va deixar de criticar la tan comentada polèmica del català. Antoni Deig va assegurar que la llei de Normalització Lingüística s'hauria d'ampliar perquè "si alguna llengua està en perill a Catalunya, aquesta és la catalana".

Whitney Houston, la veu de l'any

Millor cantant femenina, millor disc de l'any i millor àlbum de l'any són els tres guardons que s'ha emportat aquesta setmana Whitney Houston a la festa anual dels premis Grammy, on l'indústria discogràfica nord-americana destaca les seves "estrelles" de la cançó. La cantant i actriu ha rendibilitzat al màxim la seva participació a la pel·lícula "El guardaespatlles". Al costat de Kevin Costner, l'èxit estava assegurat.

Grau s'espolsa els crítics

El president de la Diputació, Josep Grau, ha estat aquesta setmana en el centre de mira de la política lleidatana. Set diputats provincials de Convergència, crítics amb la seva gestió, van trametre una carta al president de la Generalitat, Jordi Pujol, per sol·licitar una entrevista per queixar-se així de manera més o menys "oficial". Si l'anterior crisi del partit es va superar amb un equip de "notables" que havien de "controlar" el president de la Intercomarcal, Estanis Felip, la d'ara s'ha acabat amb l'advertiment de Miquel Roca que no vol indisciplina a les files convergents. Grau surt, doncs, més reforçat que mai d'aquest episodi polític.

¿Qué coche comprar...

Este sábado en SEGRE

PAGINAS MOTOR

con las novedades del mundo del automóvil y la "Guía del comprador" con la lista de precios de todos los modelos, cilindradas, CV...